

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від
22 липня 1993 року № 166»

1. Мета

Метою розробки проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 року № 166» (далі – проєкт акта) є приведення наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 року № 166, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 серпня 1993 р. за № 113 (далі – наказ МОЗ № 166), у відповідність до законодавства, що врегульовує післядипломну освіту та безперервний професійний розвиток лікарів і провізорів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Наказ МОЗ № 166 потребує значного оновлення у зв'язку зі змінами у законодавстві, яке врегульовує здобуття вищої та післядипломної освіти, в тому числі у галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Так, законом України «Про вищу освіту» закріплено принцип автономії закладів вищої (післядипломної) освіти - самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених цим Законом.

Відповідно до статті 18 Закону України «Про освіту» складниками освіти дорослих є:

- післядипломна освіта;
- професійне навчання працівників;
- курси перепідготовки та/або підвищення кваліфікації;
- безперервний професійний розвиток;
- будь-які інші складники, що передбачені законодавством, запропоновані суб'єктом освітньої діяльності або самостійно визначені особою.

Особа має право на вільний вибір закладу освіти, установи, організації, іншого суб'єкта освітньої діяльності, видів, форм, темпу здобуття освіти та освітньої програми в межах здобуття освіти дорослих.

Післядипломна освіта включає спеціалізацію, перепідготовку, підвищення кваліфікації, стажування, у сфері охорони здоров'я також включає інтернатуру та лікарську резидентуру.

Підвищення якості вищої медичної освіти є одним з основних завдань Стратегії розвитку медичної освіти в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 95-р. Пунктом 17 Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку медичної освіти в Україні на 2019-2021 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 674-р., передбачено завдання з нормативно-правового регулювання здійснення безперервного професійного розвитку.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 302 затверджено Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я. Наказом МОЗ від 22 лютого 2019 року № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», зареєстрованим у Мін`юсті від 25 березня 2019 р. за № 293/33264, затверджено Порядок проведення атестації лікарів та Критерії нарахування балів безперервного професійного розвитку.

Відповідно до останніх змін у зазначених нормативно-правових актах не передбачено нарахування балів безперервного професійного розвитку за курси інформації та стажування, передатестаційні цикли; бали нараховуються на проходження циклів тематичного удосконалення не більше 2 разів на 5 років. Порядком проведення атестації лікарів врегульовано процес атестації на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням (підтвердженням) звання «лікар-спеціаліст» осіб, які пройшли курси спеціалізації.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта:

Положення про післядипломне навчання лікарів (провізорів) викладено у новій редакції та має найменування Положення про деякі питання післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників;

у додатках до Положення про деякі питання післядипломної освіти медичних та фармацевтичних працівників виключено додатки: план-розрядка місць на цикл спеціалізації та підвищення кваліфікації лікарів (провізорів) в інститути (факультети) удосконалення лікарів (провізорів) на 199___р.; звіт інституту (факультету) удосконалення лікарів (провізорів) про виконання плану-розрядки обласними закладами охорони здоров'я, особиста карточка курсанта, квиток курсанта; виключено розділ «пам'ятка» із затвердженої форми путівки.

виключено Положення про підвищення кваліфікації лікарів (провізорів) на курсах інформації і стажування;

затверджено Положення про професійне медичне стажування за межами закладу охорони здоров'я, де працює медичний працівник;

виключено Положення про факультет удосконалення лікарів (провізорів) при вищих медичних і фармацевтичних навчальних закладах та Положення про державний інститут удосконалення лікарів (провізорів).

Положенням про деякі питання післядипломної освіти медичних та фармацевтичних працівників, що затверджується проектом акта, передбачено умови проведення циклів тематичного удосконалення та проведення іспиту за результатами їх завершення; правила проходження циклів спеціалізації; встановлено порядок планування післядипломного навчання лікарів (провізорів), направлення і зарахування медичних та фармацевтичних працівників на цикли спеціалізації і тематичного удосконалення, умови фінансування навчання на циклах тематичного удосконалення та курсах спеціалізації.

Положенням про професійне медичне стажування за межами закладу, де працює працівник, що затверджується проектом акта, передбачено умови проведення професійного медичного стажування на базі певного закладу, вимоги щодо програми медичного стажування та умови видачі сертифіката за результатами його проходження.

По тексті проекту акта також приведено у відповідність термінологію, зокрема «інститути (факультетах) удосконалення лікарів (провізорів) медичних і фармацевтичних навчальних закладів» замінено на «структурні підрозділи з післядипломної освіти закладів вищої освіти лікарів (провізорів), заклади післядипломної освіти»; «курсант» замінено словом «слухач»; «вищий навчальний заклад» - «заклад вищої освіти».

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про вищу освіту»;

Стратегія розвитку медичної освіти в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 95-р;

План заходів з реалізації Стратегії розвитку медичної освіти в Україні на 2019-2021 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 674-р;

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 293/33264, та інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не впливатиме на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів та не потребує коштів державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому проект акта не потребує погодження уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи інших відповідних органів місцевого самоврядування, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта потребує погодження з Міністерством освіти і науки України, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Спільним представницьким органом об'єднань профспілок.

Проект акта потребує здійснення державної реєстрації Міністерством юстиції України.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Мінцифри про проведення цифрової експертизи, у зв'язку з тим, що проект не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта матиме позитивний вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Проект акта матиме позитивний вплив на інтереси пацієнтів і медичних та фармацевтичних працівників.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Пацієнти	Позитивний	Врегулювання післядипломної освіти

		медичних та фармацевтичних працівників забезпечить постійне вдосконалення їхніх професійних компетентностей після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я, що прямо впливає на якість медичного обслуговування населення
Медичні та фармацевтичні працівники	Позитивний	Сучасні та чіткі правила проведення циклів тематичного удосконалення і курсів спеціалізації дозволить медичним та фармацевтичним працівникам) вдосконалювати свої компетентності, підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я.

**Міністр
охорони здоров'я України**

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ року